

Polina Chodaková
Une analyse linguistique du reggae francophone
Diplomová práce
ÚRS FF UK, 2011
Posudek oponenta

Diplomantka si v předložené práci vytkla poměrně nesnadný úkol, kterým je lingvistický popis jazyka francouzských textů reggae. V úvodu je třeba vyzdvihnout autorčin viditelný zápal pro věc, nadprůměrnou znalost literatury (viz seznam bibliografie) a snahu uchopit tento předmět v jeho celistvosti. Jako strana protivná se budu nicméně věnovat některým sporným momentům.

1. Text je psán v zásadě velmi dobrou francouzštinou, občas lze však v textu nalézt málo srozumitelné či přímo syntakticky deviantní formulace. Namátkou : (...) *Certains items linguistiques de caractère phonique sont remarquables à écouter du RF.* (str. 36); *Que le lexique technique ou religieux s'oriente vers l'entrée dans les dictionnaires ou non, ce n'est pas le cas pour celui de la drogue.* (str. 43); *Les procédés sont ici réduits au minimum, en effet, une liste plus exhaustive ne rentre pas dans la démarche, qui ne vise pas de métaphores d'auteur ou d'invention (non lexicalisées) relevant du discours.* (str.48).
2. Rozsah analyzované látky je patrně jednou z příčin zjevného chvatu, s níž byla práce psána. Lze to pozorovat na mnoha více či méně drobných nepřesnostech či opomenutích : (a) formát bibliografických odkazů není jednotný, např. na str. 21 je uveden dnes mezinárodně zavedený formát (Hagège 1985: 376-7), povětšinou jsou však odkazy pod čarou; (b) R. Weinrich (str. 22 a passim) je zjevně Harald Weinrich, jenž však chybí v seznamu bibliografie. Na téže straně je citován Z.S. Harris (v poněkud nečekané souvislosti), jenž rovněž chybí v bibliografii). C. Hagège je autorem knihy *Le souffle de la langue* (1992) a nikoliv „de la parole“, jak je uvedeno v bibliografii i např. na str. 49, 60); Odkaz 161 na str. 44 uvádí jiné jméno než figuruje v textu (Tournier, zřejmě správně je : Pruvost-Sablayrolles).
3. Co přesně (z epistemologického hlediska) znamená „démarche hypothético-déductive“ (str.9). V jakém významu je použito na str. 22-23 zavedeného termínu *marqueur de discours/discursif* (discourse marker)?
4. Na str. 45 je uvedena velmi přehledná tabulka neologických matric (její vzor je mimochodem převzat ze Sablayrolles 2000. *La néologie en français contemporain*. Paris: Champion), s níž se ovšem v dalším textu nepracuje a objevují se v něm jiné termíny, např. *abréviation* (str.48). Na str. 55 je pak ještě další seznam, kde se objevuje např. „*absence de marques désinentielles verbales*“ (?) Dalším častým neduhem textu je hromadění citací/odkazů (viz např. str. 43, třetí odstavec) autorů různých metodologických přístupů, přičemž se nerýsuje žádná syntéza či závěr.
5. *Français populaire* (zde viz např. str. 40-41) má určitě spoustu definičních znaků (např. „zjednodušení“ systému relativních zájmen : *qui, à qui/auquel, ce dont > que* (*L'homme que travaille ici, le livre que j'ai besoin*, atd.), nicméně pochybuji, že by jím byla antepozice adjektiv. To je složitá problematika i ve français standard, tendence k (expresivní) antepozici je evidentní (*Noir Désir, la positive attitude*, atd.). Dva neobvyklé příklady antepozice lze najít ostatně i v této práci (?*La subjective perception*, str. 42, ? *une floue synonymie* (str. 44). V každém případě je français populaire samostatný podkód/varieta (na terminologii zde nezáleží), odchylky od standardní normy nelze asi pokládat za solecismy (viz str. 41 a 84).
6. S tím souvisí i poznámka týkající se smyslu dotazníku. Na str. 53 je např. jeden typ dotazu formulován : „*Avez-vous déjà utilisé ce mot dans une proposition française?*“

Tomu skutečně nerozumím – co se tu testuje? Podobně na str. 63 : testované osoby mají určit, co je za slovní druh výraz *dread* v sekvenci : *Si t'es par hasard un de ces dread horticulteur ???*

7. Adj/Adv ve slovesných konstrukcích typu *manger français* (zde např. str. 61 : *Je chante toujours plus radical*) nelze v žádném případě pokládat za apokopy! U mnoha příkladů v praktické části lze najít výrazy, jež se běžně vyskytují v hovorové francouzštině (*occase, Star Ac*, atd., *vigipirate* je dnes oficiálním označením systému protiteroristických preventivních opatření).
8. Na závěr jsem si nechal velmi obtížnou otázku : Je jazyk fr. textů reggae v principu odlišný od *langue des cités* ve smyslu prací J.-P. Goudailliera?

Mé kritické poznámky mají sloužit zejména jako podklad k disputaci při obhajobě.

31.5. 2011

Jaroslav Štichauer
Oponent